

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการตรวจและเปิดเผยพยานหลักฐานก่อนกำหนดนัดสืบพยานในคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173/1 และมาตรา 173/2 ที่บัญญัติหลักเกณฑ์ว่าด้วยการยื่นบัญชีระบุพยานในคดีอาญาและการตรวจพยานหลักฐานขึ้นใหม่ จากเดิมที่ไม่มีบทบัญญัติดังกล่าวไว้ในคดีอาญา โดยทำการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับหลักกฎหมายของต่างประเทศเพื่อทำให้ทราบถึงเหตุผล ปัญหาและอุปสรรครวมถึงแนวทางแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการตรวจและเปิดเผยพยานหลักฐานก่อนกำหนดนัดสืบพยานที่มีอยู่และที่จะมีขึ้นต่อไป ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับระบบการดำเนินคดีอาญาของไทย

จากผลการศึกษาพบว่า กฎหมายว่าด้วยการตรวจและเปิดเผยพยานหลักฐานก่อนกำหนดนัดสืบพยานเป็นเครื่องมือสำคัญที่กำหนดให้คู่ความนำพยานหลักฐานที่สมบูรณ์เข้าสู่การพิจารณาคดีของศาลอันเป็นการลดความผิดพลาดที่จะเกิดจากพยานหลักฐานเท็จ การจู่โจมทางพยานหลักฐานและทำให้เกิดความเท่าเทียมกันขึ้นในการดำเนินคดีอาญาระหว่างพนักงานอัยการกับจำเลย ซึ่งจะส่งผลให้การค้นหาความจริงของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น แต่ปัญหาที่พบจากการบังคับใช้กฎหมาย คือหลักเกณฑ์การยื่นบัญชีระบุพยานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา-

ความอาญา มาตรา 173/1 และมาตรา 173/2 ไม่นำไปใช้กับคดีอาญาทุกคดีคงจำกัดเฉพาะคดีที่ศาลกำหนดให้มีวันตรวจพยานหลักฐานเท่านั้น ประกอบกับกฎหมายดังกล่าวไม่มีบท Sanction สำหรับกรณีที่อยู่ความไม่ยื่นบัญชีระบุดพยานและกฎหมายก็ไม่ได้กำหนดว่าการไม่ส่งพยานหลักฐานต่อศาลในวันตรวจพยานหลักฐานนั้นจะมีผลอย่างไร นอกจากนี้บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวยังกระทบถึงสิทธิในการต่อสู้คดีของจำเลยอีกด้วย

ผลจากการศึกษาดังกล่าวผู้เขียนได้เสนอแนะถึงแนวทางการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการตรวจและเปิดเผยพยานหลักฐานตลอดจนกรอบแนวทางการพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับระบบการดำเนินคดีอาญาของไทย สรุปได้ว่าการบังคับใช้กฎหมายควรใช้ไปในแนวทางที่คำนึงถึงหลักการค้นหาความจริงมากกว่าการยึดถือระเบียบพิธีการและหลักเกณฑ์ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ควรมีกฎหมายว่าด้วยการตรวจและเปิดเผยพยานหลักฐานก่อนกำหนดนัดสืบพยานเพื่อใช้บังคับแก่คดีอาญาทุกคดีไม่จำกัดอยู่เฉพาะคดีที่ศาลกำหนดให้มีวันตรวจพยานหลักฐานเท่านั้น และกำหนดบทบาทหน้าที่ในการเปิดเผยพยานหลักฐานของคู่ความทั้งสองฝ่ายให้ชัดเจนทั้งฝ่ายพนักงานอัยการและฝ่ายจำเลยโดยเฉพาะในด้านของพนักงานอัยการที่ควรจะมีการเปิดเผยมากกว่าจำเลย เนื่องจากความพร้อมทางด้านพยานหลักฐานมีมากกว่า ตลอดจนกำหนดบท Sanction ในกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้ชัดเจนและให้ศาลใช้ดุลพินิจรับฟังพยานหลักฐานที่ยื่นผิดระเบียบแบบแผนได้โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการรักษาผลประโยชน์ของรัฐและความสามารถในการต่อสู้คดีของจำเลย

The objective of this research is to study the pre-trial inspection and disclosures of evidence in criminal prosecution providing in the criminal procedure code section 173/1 and section 173/2. These sections describe the regulation of list of evidence in criminal cases and inspection of evidence that had never been used in criminal cases before. The study is to compare the law systems in other countries to find the reason behind the problem or constraint of existing process of list of evidence and inspection of evidence in criminal cases and then try to solve the new ways in criminal procedure code of list of evidence and inspection of evidence that would be properly enacted to criminal procedures for Thai law system as well.

Regarding to the study, we have found that the pre-trial inspection and disclosures of evidence in criminal prosecution is the important implement

that control the lawsuit and bring the perfect evidence into the trial. The reason why we have to use such an implement is to decrease the mistakes coming from the fake evidence or surprise evidence and make equal footing for criminal trial between prosecutor and defendant. While using this implement in criminal procedure, this would be the more efficient and effective way to discover the truth

Nevertheless, the problem we have found from the regulation of list of evidence in the criminal procedure code section 173/1 and section 173/2 is that the procedure do not be applied to all criminal cases or procedures but only in the date that court order to examine the evidence. And the law does not provide the sanction in case of the both, prosecutor and defendant, who do not send the list of evidence. Furthermore, the law does not say anything of what is the affect if the both, prosecutor and defendant, do not send the evidence under this procedure. Thus, the problem under this procedure could be affecting the defendant in the defending lawsuit.

From the result of the study, we also introduce the solution in the procedure of pre-trial inspection and disclosures of evidence in criminal prosecution and the process of developing regulation to get along with the Thai criminal trial and procedure as the conclusion following :

In the sense of law, it is more important that we consider how to discover the truth than follow regulation process in the law procedure. Thus, the law of inspection and the pre-trial inspection and disclosures of evidence in criminal prosecution should be compelled before the appointment of

investigation for both, prosecutor and defendant, in all criminal cases, not only the cases that the court order to do so. From this measure, there should indicate the clearly role and the function of the prosecutor and defendant in the pre-trial inspection and disclosures of evidence in criminal prosecution, especially the prosecutor should have more disclosures of evidence than the defendant has. Moreover it is essential to indicate the sanction rule in the criminal prosecution, and give the right to the court to peruse the process of hearing to the wrong disclosures of evidence by considering how to balance the nation benefit or the defending ability of defendant